

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 22ας Ιανουαρίου 2015*

«Προδικαστική παραπομπή — Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 — Άρθρο 5, σημείο 3 — Ειδικές δωσιδικίες ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας — Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας — Άυλο περιεχόμενο — Διάδοση μέσω διαδικτύου — Προσδιορισμός του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός — Κριτήρια»

Στην υπόθεση C-441/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, υποβληθείσα από το Handelsgericht Wien (Αυστρία) με απόφαση της 3ης Ιουλίου 2013, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 5 Αυγούστου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

Pez Hejduk

κατά

EnergieAgentur.NRW GmbH,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο τμήματος, K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan (εισηγητή) και A. Prechal, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Cruz Villalón

γραμματέας: A. Calot Escobar

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η P. Hejduk, εκπροσωπούμενη από τον M. Pilz, Rechtsanwalt,
- η EnergieAgentur.NRW GmbH, εκπροσωπούμενη από τον M. Wukoschitz, Rechtsanwalt,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vlácil,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Inez Fernandes και E. Pedrosa,
- η Ελβετική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. Jametti,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την A.-M. Rouchaud-Joët και τον M. Wilderspin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 12, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της P. Hejduk, κατοίκου Βιέννης (Αυστρία), και της EnergieAgentur.NRW GmbH (στο εξής: EnergieAgentur), που έχει την έδρα της στο Ντίσελντορφ, με αντικείμενο αγωγή με την οποία ζητήθηκε να αναγνωριστεί προσβολή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας λόγω της αναρτήσεως από την EnergieAgentur στον ιστότοπό της στο διαδίκτυο φωτογραφιών της P. Hejduk χωρίς τη συγκατάθεσή της.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός 44/2001

- 3 Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 2 του κανονισμού 44/2001, σκοπός του είναι να θεσπιστούν, προς εξυπηρέτηση της καλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, «διατάξε[εις] σχετικά με την ενοποίηση των κανόνων σύγκρουσης δικαιοδοσίας στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και σχετικά με την απλούστευση των διατυπώσεων για την ταχεία και απλή αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων κρατών μελών που δεσμεύονται από τον ανά χείρας κανονισμό».
- 4 Στις αιτιολογικές σκέψεις 11, 12 και 15 του κανονισμού αυτού επισημαίνονται τα ακόλουθα:

«(11)

Οι κανόνες δικαιοδοσίας πρέπει να παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προβλεψιμότητας και να βασίζονται στην αρχή της γενικής δωσιδικίας της κατοικίας του εναγομένου και η δωσιδικία αυτή πρέπει να ισχύει πάντοτε, εκτός από μερικές συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου το επίδικο αντικείμενο ή η αυτονομία των μερών δικαιολογεί άλλο συνδετικό παράγοντα. Η κατοικία των νομικών προσώπων πρέπει να καθορίζεται αυτοτελώς ώστε να αυξάνεται η διαφάνεια των κοινών κανόνων και να αποφεύγονται οι συγκρούσεις δικαιοδοσίας.

(12) Η δωσιδικία της κατοικίας του εναγομένου πρέπει να συμπληρωθεί από εναλλακτικές δωσιδικίες που θα ισχύουν λόγω του στενού συνδέσμου μεταξύ του δικαστηρίου και της διαφοράς ή για τη διευκόλυνση του έργου της δικαιοσύνης.

[...]

(15) Για λόγους αρμονικής απονομής της δικαιοσύνης θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα παράλληλης εκδίκασης μιας υπόθεσης και να αποφεύγεται η έκδοση ασυμβιβάστων αποφάσεων σε δύο κράτη μέλη. [...]».

- 5 Οι κανόνες δικαιοδοσίας περιέχονται στο κεφάλαιο II του ίδιου κανονισμού.

- 6 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001, το οποίο περιλαμβάνεται στο τιτλοφορούμενο «Γενικές διατάξεις» τμήμα 1 του κεφαλαίου II, έχει ως εξής:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους.»

- 7 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού, το οποίο περιλαμβάνεται στο ίδιο τμήμα 1, ορίζει τα κάτωθι:

«Τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους μπορούν να εναχθούν ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους μόνο σύμφωνα με τους κανόνες που περιλαμβάνονται στα τμήματα 2 έως 7 του παρόντος κεφαλαίου.»

- 8 Το άρθρο 5, σημείο 3, του εν λόγω κανονισμού, το οποίο περιλαμβάνεται στο τιτλοφορούμενο «Ειδικές δικαιοδοσίες» τμήμα 2 του κεφαλαίου II του ίδιου πάντοτε κανονισμού, προβλέπει τα ακόλουθα:

«Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος:

[...]

- 3) ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός.»

Η οδηγία 2001/29/EK

- 9 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10):

«Η παρούσα οδηγία αφορά τη νομική προστασία του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνία της πληροφορίας.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 10 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η P. Hejduk είναι επαγγελματίας φωτογράφος, με ειδίκευση στην αρχιτεκτονική φωτογραφία, και έχει, ειδικότερα, καλύψει συστηματικά το έργο του Αυστριακού αρχιτέκτονα Georg W. Reinberg. Ο τελευταίος χρησιμοποίησε, στο πλαίσιο ημερίδας που διοργανώθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2004 από την EnergieAgentur, φωτογραφίες της P. Hejduk, με τη συγκατάθεσή της, ως συνοδευτικό οπτικό υλικό σε μια διάλεξη με θέμα τις κατασκευές του.
- 11 Εν συνεχεία, χωρίς τη συγκατάθεση της P. Hejduk και χωρίς οποιαδήποτε μνεία σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η EnergieAgentur ανάρτησε τις φωτογραφίες στον ιστότοπό της στο διαδίκτυο, όπου οι επισκέπτες μπορούσαν να τις δουν και να τις κατεβάσουν [download] στον υπολογιστή τους.

- 12 Η P. Hejduk, θεωρώντας ότι τα δικαιώματα πνευματικής της ιδιοκτησίας προσβλήθηκαν από την EnergieAgentur, άσκησε αγωγή ενώπιον του Handelsgericht Wien ζητώντας, αφενός, αποζημίωση ύψους 4 050 ευρώ και, αφετέρου, δημοσίευση της σχετικής δικαστικής απόφασης με έξοδα της εταιρίας.
- 13 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η P. Hejduk επικαλέστηκε το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 για να δικαιολογήσει την επιλογή της να ασκήσει την αγωγή ενώπιον του συγκεκριμένου δικαστηρίου. Η EnergieAgentur προέβαλε ένσταση αναρμοδιότητας, ισχυριζόμενη ότι το Handelsgericht Wien δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία, ενώ υποστήριξε επίσης, αφενός, ότι ο διαδικτυακός της ιστότοπος δεν κατευθύνει τις δραστηριότητές της στο κοινό της Αυστρίας και, αφετέρου, ότι το γεγονός και μόνον ότι είναι δυνατή η πρόσβαση στον ιστότοπο από το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν αρκεί για να αναγνωριστεί διεθνής δικαιοδοσία του αιτούντος δικαστηρίου.
- 14 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Handelsgericht Wien αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού [44/2001] την έννοια ότι, στο πλαίσιο διαφοράς λόγω προσβολής δικαιωμάτων συγγενικών προς το δικαίωμα του δημιουργού η οποία φέρεται να προκλήθηκε από το γεγονός ότι μια φωτογραφία κατέστη προσβάσιμη σε ιστοσελίδα που λειτουργεί υπό τον τομέα ανωτάτου επιπέδου (Top-Level-Domain) άλλου κράτους μέλους από εκείνο στο οποίο κατοικεί ο δικαιούχος, θεμελιώνεται δικαιοδοσία μόνο

- σε εκείνο το κράτος μέλος στο οποίο έχει την έδρα του ο φερόμενος ως αυτουργός της προσβολής, καθώς και
- σε εκείνο ή σε εκείνα τα κράτη μέλη, για τα οποία προορίζεται η ιστοσελίδα σύμφωνα με το περιεχόμενό της;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 15 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν ασκείται ενώπιον εθνικού δικαστηρίου αγωγή με αίτημα την αναγνώριση ευθύνης για προσβολή των συγγενικών προς το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας δικαιωμάτων τα οποία κατοχυρώνονται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, το δικαστήριο αυτό έχει δικαιοδοσία προς εκδίκαση της υποθέσεως εφόσον προστατευόμενες φωτογραφίες έχουν αναρτηθεί σε διαδικτυακό ιστότοπο που είναι προσβάσιμος στην περιφέρειά του.
- 16 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται εισαγωγικώς ότι το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 πρέπει να τυγχάνει αυτοτελούς και στενής ερμηνείας (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, σκέψεις 43 έως 45).
- 17 Ο λόγος είναι ότι οι ειδικές δωσιδικίες του κεφαλαίου II, τμήμα 2, του κανονισμού 44/2001, στις οποίες περιλαμβάνεται και εκείνη του άρθρου 5, σημείο 3, προβλέπονται μόνον ως εξαιρέσεις από τον θεμελιώδη κανόνα του άρθρου 2, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, ότι διεθνής δικαιοδοσία απονέμεται στα δικαστήρια του κράτους μέλους της κατοικίας του εναγομένου (απόφαση Coty Germany, EU:C:2014:1318, σκέψη 44).
- 18 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η φράση «τόπο[ς] όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός», η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, αφορά τόσο τον τόπο επελεύσεως της ζημίας όσο και τον τόπο όπου έλαβε χώρα το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός, με αποτέλεσμα να επιτρέπεται να εναχθεί ο εναγόμενος, κατ' επιλογήν του ενάγοντος, ενώπιον δικαστηρίου είτε του ενός είτε του άλλου από τους δύο αυτούς τόπους (απόφαση Coty Germany, EU:C:2014:1318, σκέψη 46).

- 19 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, ο κανόνας δικαιοδοσίας τον οποίο προβλέπει το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 στηρίζεται στην ύπαρξη ιδιαιτέρως στενού συνδέσμου μεταξύ της διαφοράς και των δικαστηρίων του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός, συνδέσμου που δικαιολογεί την απονομή διεθνούς δικαιοδοσίας στα δικαστήρια αυτά για λόγους ορθής απονομής της δικαιοσύνης και αποτελεσματικής οργάνωσης της δίκης (απόφαση *Coty Germany*, EU:C:2014:1318, σκέψη 47).
- 20 Δεδομένου ότι, αν υφίσταται κάποιος από τους συνδετικούς παράγοντες τους οποίους αναγνωρίζει η υπομνησθείσα στη σκέψη 18 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, πρέπει να γίνει δεκτό ότι θεμελιώνεται η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που είναι αντικειμενικά σε καλύτερη θέση να εκτιμήσει κατά πόσο συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη στοιχειοθέτηση της ευθύνης του εναγομένου, η αγωγή μπορεί να ασκηθεί παραδεκτώς μόνον ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου εντοπίζεται ο κρίσιμος συνδετικός παράγοντας (απόφαση *Coty Germany*, EU:C:2014:1318, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 21 Σημειωτέον δε ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η P. Hejduk ισχυρίζεται μεν ότι προσβλήθηκαν τα δικαιώματα πνευματικής της ιδιοκτησίας λόγω της αναρτήσεως των φωτογραφιών της σε διαδικτυακό ιστότοπο χωρίς τη συγκατάθεσή της, πλην όμως ο ισχυρισμός της αυτός, κατά το αιτούν δικαστήριο, αφορά συγκεκριμένα τα συγγενικά προς το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας δικαιώματα.
- 22 Στο σημείο αυτό υπενθυμίζεται ότι, μολονότι τα δικαιώματα του δημιουργού πρέπει, κατ' εφαρμογήν, μεταξύ άλλων, της οδηγίας 2001/29, να προστατεύονται αυτοδικαίως σε όλα τα κράτη μέλη, υπόκεινται εντούτοις στην αρχή της εδαφικότητας. Είναι επομένως πιθανό να στοιχειοθετείται προσβολή των δικαιωμάτων αυτών σε καθένα από τα κράτη μέλη χωριστά, αναλόγως του εφαρμοστέου ουσιαστικού δικαίου (βλ. απόφαση *Pinckney*, C-170/12, EU:C:2013:635, σκέψη 39).
- 23 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι σε υποθέσεις όπως αυτή της κύριας δίκης δεν είναι δυνατόν η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκήθηκε η αγωγή να θεμελιωθεί στο γενεσιουργό της ζημίας γεγονός, ήτοι στο γεγονός στο οποίο ανάγεται η προβαλλόμενη ζημία (βλ. απόφαση *Zuid-Chemie*, C-189/08, EU:C:2009:475, σκέψη 28).
- 24 Ειδικότερα, σε περιπτώσεις όπως η προκειμένη, όπου η προβαλλόμενη παράβαση συνίσταται σε προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων μέσω της αναρτήσεως φωτογραφιών σε συγκεκριμένο διαδικτυακό ιστότοπο χωρίς τη συγκατάθεση του δημιουργού τους, ως γενεσιουργό της ζημίας γεγονός πρέπει να θεωρηθεί η ενεργοποίηση της τεχνικής διαδικασίας που ήταν απαραίτητη για να γίνει η ανάρτηση αυτή. Επομένως, η γενεσιουργός αιτία ενδεχόμενης προσβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας έγκειται στη συμπεριφορά του ιδιοκτήτη αυτού του ιστότοπου (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση *Wintersteiger*, C-523/10, EU:C:2012:220, σκέψεις 34 και 35).
- 25 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι πράξεις ή οι παραλείψεις που θα μπορούσαν να στοιχειοθετήσουν τέτοια προσβολή εντοπίζονται κατ' ανάγκην στον τόπο της έδρας της EnergieAgentur, δεδομένου ότι η τελευταία έλαβε και εκτέλεσε την απόφαση να αναρτήσει τις φωτογραφίες στον συγκεκριμένο ιστότοπο στο διαδίκτυο. Δεν αμφισβητείται όμως ότι η έδρα αυτή δεν βρίσκεται στο κράτος μέλος του αιτούντος δικαστηρίου.
- 26 Κατά συνέπεια, σε περιστάσεις όπως αυτές της διαφοράς της κύριας δίκης, το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός έχει συμβεί στον τόπο της έδρας της εταιρίας και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να θεμελιωθεί σε αυτό διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκήθηκε η αγωγή.
- 27 Πρέπει λοιπόν να εξεταστεί, δεύτερον, αν το ως άνω δικαστήριο ενδέχεται να έχει διεθνή δικαιοδοσία βάσει του τόπου επελεύσεως της προβαλλόμενης ζημίας.

- 28 Πρέπει, συνεπώς, να αποσαφηνιστεί υπό ποιες συνθήκες γίνεται δεκτό, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, ότι η ζημία που απορρέει από προβαλλόμενη προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επέρχεται ή ενδέχεται να επέλθει σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο όπου ο εναγόμενος έλαβε και εκτέλεσε την απόφαση να αναρτήσει τις φωτογραφίες σε συγκεκριμένο διαδικτυακό ιστότοπο.
- 29 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει όχι μόνον ότι ο τόπος επελεύσεως της ζημίας κατά την έννοια της ως άνω διατάξεως μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τη φύση του δικαιώματος του οποίου προβάλλεται προσβολή, αλλά και ότι το ενδεχόμενο να επέλθει ζημία σε συγκεκριμένο κράτος μέλος εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι το δικαίωμα του οποίου προβάλλεται προσβολή προστατεύεται πράγματι στο εν λόγω κράτος μέλος (βλ. απόφαση Pinckney, EU:C:2013:635, σκέψεις 32 και 33).
- 30 Ως προς τον δεύτερο αυτό παράγοντα, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η P. Hejduk ισχυρίζεται ότι προσβλήθηκαν τα δικαιώματα πνευματικής της ιδιοκτησίας λόγω της δημοσίευσής των φωτογραφιών της στον ιστότοπο της EnergieAgentur στο Διαδίκτυο. Δεν αμφισβητείται εν προκειμένω ότι, όπως συνάγεται ιδίως από τη σκέψη 22 της παρούσας αποφάσεως, τα δικαιώματα τα οποία επικαλείται η P. Hejduk όντως προστατεύονται στην Αυστρία.
- 31 Όσον αφορά το ενδεχόμενο επελεύσεως της ζημίας σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο όπου η EnergieAgentur έχει την έδρα της, η εταιρία αυτή υπογραμμίζει ότι ο διαδικτυακός της ιστότοπος, στον οποίο δημοσιεύθηκαν οι επίδικες φωτογραφίες, δεν κατευθύνει τις δραστηριότητές της στο κοινό της Αυστρίας, δεδομένου ότι λειτουργεί υπό γερμανικό τομέα ανώτατου επιπέδου, ήτοι υπό διαδικτυακή διεύθυνση με κατάληξη «.de», οπότε, κατά την άποψή της, η ζημία δεν επήλθε στην Αυστρία.
- 32 Επ' αυτού, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, αντιθέτως προς το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 44/2001, που ερμηνεύθηκε με την απόφαση Rammer και Hotel Alpenhof (C-585/08 και C-144/09, EU:C:2010:740), το άρθρο 5, σημείο 3, του εν λόγω κανονισμού δεν απαιτεί να «κατευθύνει» ο διαδικτυακός ιστότοπος τις σχετικές δραστηριότητες προς το κράτος μέλος του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκήθηκε η αγωγή (βλ. απόφαση Pinckney, EU:C:2013:635, σκέψη 42).
- 33 Επομένως, για τον προσδιορισμό του τόπου επελεύσεως της ζημίας προκειμένου να θεμελιωθεί διεθνής δικαιοδοσία στο άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι ο επίμαχος στην υπόθεση της κύριας δίκης διαδικτυακός ιστότοπος δεν κατευθύνει τις δραστηριότητες της ιδιοκτήτριας εταιρίας στο κράτος μέλος του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκήθηκε η αγωγή.
- 34 Υπό περιστάσεις όπως αυτές της διαφοράς της κύριας δίκης, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η επέλευση και/ή ο κίνδυνος επελεύσεως της ζημίας απορρέουν από το γεγονός ότι οι φωτογραφίες οι οποίες καλύπτονται από τα δικαιώματα που επικαλείται η P. Hejduk κατέστησαν, μέσω του διαδικτυακού ιστότοπου της EnergieAgentur, προσβάσιμες στο κράτος μέλος του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκήθηκε η αγωγή.
- 35 Σημειωτέον ότι το ζήτημα της εκτάσεως της ζημίας την οποία προβάλλει η P. Hejduk άπτεται της ουσίας της υποθέσεως και δεν ασκεί επιρροή κατά το στάδιο του ελέγχου της διεθνούς δικαιοδοσίας.
- 36 Πρέπει πάντως να υπομνησθεί ότι, εφόσον η ισχύς της προστασίας που παρέχεται για το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα του δημιουργού από το κράτος μέλος του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκήθηκε η αγωγή περιορίζεται στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους, το δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία με βάση το κριτήριο του τόπου επελεύσεως της ζημίας είναι αρμόδιο να κρίνει μόνον επί της ζημίας η οποία προκλήθηκε εντός του εδάφους αυτού του κράτους μέλους (βλ., υπ' αυτή την έννοια, Pinckney, EU:C:2013:635, σκέψη 45).

- 37 Πράγματι, τα δικαστήρια άλλων κρατών μελών παραμένουν κατ' αρχήν αρμόδια, λαμβανομένων υπόψη τόσο του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 όσο και της αρχής της εδαφικότητας, να κρίνουν επί της βλάβης που έχει προκληθεί στο δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και στα συγγενικά δικαιώματα δημιουργού στο έδαφος του δικού τους κράτους μέλους, δεδομένου ότι είναι σε καλύτερη θέση, αφενός, να εκτιμήσουν αν όντως προσβλήθηκαν τα σχετικά δικαιώματα του δημιουργού τα οποία κατοχυρώνονται στο οικείο κράτος μέλος και, αφετέρου, να καθορίσουν τη φύση της προκληθείσας ζημίας (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση Pinckney, EU:C:2013:635, σκέψη 46).
- 38 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο προδικαστικό ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση προβαλλόμενης προσβολής του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο κράτος μέλος του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκήθηκε σχετική αγωγή, το τελευταίο έχει δικαιοδοσία, ως δικαστήριο του τόπου επελεύσεως της ζημίας, να κρίνει επί της αγωγής εφόσον ζητείται να αναγνωριστεί ευθύνη για την προσβολή των ως άνω δικαιωμάτων λόγω αναρτήσεως προστατευόμενων φωτογραφιών σε διαδικτυακό ιστότοπο προσβάσιμο στην περιφέρειά του. Το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να κρίνει μόνον επί της ζημίας που προκλήθηκε εντός του κράτους μέλους όπου έχει την έδρα του.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 39 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτόντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση προβαλλόμενης προσβολής του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο κράτος μέλος του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου ασκήθηκε σχετική αγωγή, το τελευταίο έχει δικαιοδοσία, ως δικαστήριο του τόπου επελεύσεως της ζημίας, να κρίνει επί της αγωγής εφόσον ζητείται να αναγνωριστεί ευθύνη για την προσβολή των ως άνω δικαιωμάτων λόγω αναρτήσεως προστατευόμενων φωτογραφιών σε διαδικτυακό ιστότοπο προσβάσιμο στην περιφέρειά του. Το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να κρίνει μόνον επί της ζημίας που προκλήθηκε εντός του κράτους μέλους όπου έχει την έδρα του.

(υπογραφές)